

Téereb Danyeel — Téeméeri 174-njyassistant to=final

Xam-xamu Yonent yi ak Peeñu Yàlla yi: Mën a Xam Gisug Danyeel ak Li Muy Tekki ci Bes yu Mujj yi

Jeff Pippenger
2024-04-04

Bi nu jàngat xeetu xare yu ñetteelu proxy bi, mi ñu tegtal ci ay saar 13 ba 15, dinañu dellu fàttaliku li jiituwoon ay saar yooyu. Ci saar 10, Daniel jot na ay peetam yu mujj, te ci loolu ñu xamle ko ne dafa dégg te xam ay peetam-yonent yi ci biir ak yi ci bitim-réew. Baat bu Ebre “dabar,” bu tekki “kàddu,” ñu tekki na ko ne “mbir.” Ci saar 9, bi Gabriel ñëwee ngir may Daniel mu xam peetug ñaari junni ak ñetti téeméeri fan yi, baat bu Ebre “dabar” ñu tekki na ko ne “mbir.”

Waaw, bi ma doon wax ci ñaan ga, doom-aadama Jibiril, mi ma gisoon ci peeñ ma ca njàlbéen ga, ñëw ci gaaw ba mel ni muy naaw, laal ma ci waxtu saraxu ngoon gi. Noonu mu xamal ma, wax ak man, ne: “Éy Danyeel, léegi génna naa ngir jox la xam-xam ak degg-dégg. Ca njàlbéenu sa ñaane yi ndigal gi génna na; te ñëw naa ngir won la ko, ndax yaa ngërëm lu bare; moo tax xam mbir mi, te seet peeñ ma.” Danyeel 9:21–23.

Ba Gàbriyel waxee Danyeel ne mu “xam mbir mi te seet vision bi bu baax,” baat bu Ebrë “biyn” dañu ko tekkiwoon ci ñaari anam, muy “xam” itam “seet.” Baat boobu dafay tekki teqale ci xel. Gàbriyel xamal na Danyeel ne mu def benn teqale gu xel diggante “dabar” bi ñu tekki ne “mbir” ak “mareh” mi ñu tekki ne “vision.” Ngir xam ni Gàbriyel diiralee Danyeel ci wàllu yëgleb at yu tollook ñaar-fukki téeméer ak ñetti téeméeri, war na Danyeel xàmme njàlloor gi am diggante vision bu yonent bi ñuy wone ci “mbir” ak vision bu yonent bi di “mareh.” “Mbir mi,” mooy “dabar,” liy tekki kàddu, dafay tegu ci rêdd wu biti wu yëgleb bi, te vision bu “mareh” mooy wone rêdd wu biir wu yëgleb bi.

Ci kërgeb Danyeel fukki, njàngat gu njëkk bi ñu feeñal taalibeb yoon waxi Yàlla mooy ne Danyeel dafa mel ni askanu Yàlla ci fan yu mujj yi, ñiy dégg xel bu baax tëralin yu biir ak yu biti ci waxi yoon.

Ci ñetteelu atum Sirus buur Peres, am na lu Yàlla wone Daniyel, mi tuddon Beltesassar; te mbir ma dégg la woon, waaye jamono ji ñu ko dogaloon yàgg na woon. Te mu xam mbir ma, te am na xam-xam ci feeñ ga. Daniyel 10:1.

“mbir mi,” mooy baat bu Ebraayik bi di “dabar,” te “peeñ mi,” mooy peeñu “mareh” bi. Ni mu doon yonent, Daniel dafa tegtal ñi Yàlla ci bés yu mujj yi, ñi seen mat gu mat mooy ñaar-fukk ak ñent junni. Atum ñetteel bu Cyrus dafay teg Daniel ci rêddinu yeesal gi tambalee ci waxtu mujj gi ci 1989. Ci “fan yooyu,” yu tegtal jaar-jaaru 1989 ba ba Sunday law bi di ñëw léegi ci Etats-Unis, Daniel nekkoon na ci jaaxleelu xol di jooy lu tollook ñetti ayu-bés. Ci rêddinu yeesal gi ñeel ñaar-fukk ak ñent junni, jamono jooju ju jooy mooy màndargaale ñetti fan ak genn-wàll, ba seede

ya ñaar yi ci Kàddug Yàlla bi ci Pàcc 11 dee ci mbedd mi. Mbeddum dëkk bu mag boobu, di Sodoom ak Misra, fa nu daajee sunu Boroom, mooy itam xuru yam yi wow te wow yi ci Ezekiel.

Ci bàkkub fukk, Daniel soppeeku na ba mel ni nataalu Kirist, te laal na ko ñetti yoon, bala Gabriyel teki déggoo gi Daniel gis. Déggoo googu jur na xeebug ñaari xetu way-yàlla. Xibaar bu baax bu sax ba fàww di jur ñaari xetu way-yàlla. Daniel dafa doon tegtal xetu way-yàlla wi ñuy wax ne mooy ñaar-fukk ak ñeent junni, téeméer ak ñeent-fukk ak ñeent, ju wuutu ak xet wi daw ak ragal ndax déggoo ga.

Bala ñëw ci saar fukk, Jibraayil dikkewoon na ñatti yoon ci Daniyel ngir tekki ay visions. Moom tekkiloon na visions yi nekk ci saar juróom-ñaari ak juróom-ñett yi, yu mel ni ñu di wone nguur yi ci yonentóoyu Biibël, ci seen feeñ gu politig (saar juróom-ñaari), ak ci seen feeñ gu diine (saar juróom-ñett). Gannaaw loolu, ci saar juróom-ñeent, Jibraayil tekkiloon na yonentóo bu ñaari junni ak ñett téeméeri at. Jibraayil dikk na ci saar fukk ngir mottali tekkite gi ñu bàyyi woon ci ñàkk ci saar juróom-ñeent, te it ngir jox Daniyel tekkiteg vision bi jur ñaari xeti jaamukat yi. Jibraayil, bu njëkk, jox na Daniyel benn xool bu yaatu ci mbirum vision bi ci aaya fukk ak ñeent.

Léegi maa ngi ñëw ngir xamal la li dina dal sa nit ñi ca fan yu mujj ya; ndaxte gis-gis bi dafay aju ci fan yu bare. Daniel 10:14.

Pexe yi Kirist, mi juróom-ñaar xetu jaamu, dafay tegu li dina dal askanu Yàlla ci fan yu mujj yi. Tekkug ay saar 7 ak 8 mooyoon tekkug taarix bi ñu tegu ci yéeg ak suufel nguur yi ci waxi wax yu Yàlla ci Kàddug Biibël, ni ñu ko misaale ci rab yu lekk ak jur yi aju ci bérab bu sell bi. Tekku saar 9 nag, moo doon xaaj bu leer te bu xóot ci jamono yu sell yi wuute yi nekk ci biir wax ju nekk ci 2300 at yi. Ba noppi, pexe yi Kirist bu mággaat bi ci saar 10 mooyoon li dina dal askanu Yàlla ci fan yu mujj yi. Bala Jabrail tãmbalee ak taxawaay bu xóot bu taarix bi, mi di tekkug pexe yi Kirist bu mággaat bi, mu fàttali Danyeel ne waxoon na ko ba noppi li tekku gi di tegu.

Noonu mu ne ko: “Xam nga lu tax ma ñëw ci yaw? Léegi, dinaa dellu ngir xeex ak buurub Perse; te bu ma génnee, xoolal, buurub Gres dina ñëw.” Daniel 10:20.

Gabriyel fàttali Daniyel ne, ci saar fukk ak ñeent, mu waxoon na ko ne, ñëwoon na ngir may ko mu xam li war a dal yëf Yàlla yi ci fan yu mujj yi, te dafa yaakaaroon ne Daniyel dina teg leeral gu topp gi ci wàllu jaar-jaaru yonent bi ci loolu. Daniyel dafa doon wut njàngat bu baax bu mucc ca njëkk bés ba mu tãmbalee jooy ak naqarlu.

Noonu mu ne ma: Bul bul, Daniel; ndaxte dale ca bés bu jëkk ba nga jublu sa xol ngir xam te toroxalu sa bopp kanam sa Yàlla, sa wax yi dégg nañu leen, te agsi naa ngir sa wax yi. Waaye buur bu nguurug Perse dafa ma jàppale benn fan ak ñaar-fukk ak benn; waaye xoolal, Mikayel, kenn ci njiiti buur yi gën a kawe, ñëw na ngir dimmëli ma; te des naa fa ak buur yaa ca Perse. Daniel 10:12, 13.

Gannaaw ñetti ayu-bés yu Daniyel yokkee naqar, mu gis peeñug Kirist, gu ànd ak njort ci anam waxu yonent bi ak peeñug Kirist ga Yowaana gisoon ca Patmos.

“Doomul Yàlla ci boppam mo feeñu woon ci kanam Daniyeel. Melokaan bii dafa niroo ak li Yowaana wax bi Kirist feeñoo ko ci dunu Patmos. Sunu Boroom léegi dafa ñëw ak beneen

ndawul asamaan ngir jàngal Daniyeel li di xew ci fan yu mujj yi. Xam-xam bii dees na ko jox Daniyeel te bind ko ci ngëmule Xel mu Sell mi ngir nun, ñi mujjug àddina ji agsi ci seen kaw.”

“Dëgg yi mag yi jot ci xam-xam te Addina si Musalkat bi ubbi, ñeel na ñi di seet dëgg mel ni ku di wut alal ju nëbbu. Daniel nit ku mągg la woon. Dunduam weesu woon na ci biir yëngu-yëngu ak naqaru kër guuru xeeru ña dul gëm Yàlla, te xelam diisoona na ci mbirum nguur gu mag; waaye mu dëddu bàyyi loolu lépp, di toroxal boppam fa kanam Yàlla, ngir wut xam-xamu pexe yi Aji Kawe ji bëgg a matal. Te ci tontu ay ñaanam, leer gu jóge ci kër yoon wi ci asamaan jot na ñi war a dund ci fan yu mujj yi. Kon nag, ak anam gu tollu ci cër ak jàkkarloo la nu wara seet Yàlla, ngir mu ubbi sunu xel ngir nu man a déggoo dëgg yi ñu nu indil jóge Asamaan.”

«“Maañu maam Dañeel rekk laa gis pegtéef bi; ndaxte goor ña nekkoon ak man gisewuñu pegtéef bi; waaye tiit bu réy daldi wàcc ci seen kaw, ba tax ñu daw ngir nëbbiku.... Te doole desatu woon ci man; ndaxte sama taaru jël ci sama biir soppeeku woon yàqute, te desatuloon ci man benn doole.” Loolu mooy nekk njàngum ku nekk ku sellaloon dëgg. Bu seeni xel leer gëna xam mąggatug, ndamlu ak matug Kirist, noonu lañuy gëna gis bu tar seen bopp néew-doole ak seen matadi. Duñu am yéene woo bopp seen bopp ne ñu amul bàkkaar; li feeñoon ci seen bopp ne jub na te rafet na, boo ko méngalee ak laabug ak ndamlu Kirist, dina feeñ rekk ne yaramuñu te yàqukatu la. Su nit ñi soree ak Yàlla, te seeni gis-gis ci Kirist leerul bu baax, boobu lañuy wax ne, “Amuna ma bàkkaar; sellaloon naa.”»

«Noonu Jibraayil feeñoon na ci kanam yonent bi, wax ak moom nii: “Yow Daniyeel, nit ku ñu bëgg lool, xamal wax yi may wax ak yaw, te taxaw ci njub; ndaxte ci yaw lañu ma yónni léegi.” Ba mu waxee ma loolu, ma taxaw di loxx. Noonu mu ne ma: “Bul ragal, Daniyeel; ndaxte li dale ca njëkk bés ba nga jàppale sa xol ngir xam te toroxal sa bopp ci kanam sa Yàlla, sa ñaan dëgg nañu ko, te ñëw naa ndax sa wax yi.”»

“Anam teral la Daniel la Mag Boroom bi ko moom! Mu diifal surgaam bu yéngu, te mu wóor ko ne ñaanam dëgg nañu ko ca Asamaan, te ci tontu boobu ñaan gu metti, yónnee nañu malaaka Giibriil ngir soppi xol buur bu Pers. Buur ba dafa weddiwoon jëfandikoo xel yi Xelu Yàlla di ko may diirub ñetti ayu-bés yi Daniel nekk ci koor ak ñaan; waaye Buurub Asamaan bi, malaaka mag bi, Misaayel, yónnee nañu ko ngir jubbanti xolu buur bu déggadi ba mu def jëf ju leer ngir tontu ñaanu Daniel.

““Bi mu ma waxee wax yu mel noonu, ma jubb sam xol ci suuf te amuloon ma wax; te gis naa ku mel ni niroowu doomu nit yi la, mu laal sama tuñ. ... Mu ne: Yow nit ku Yàlla bëgg lool, bul ragal; jàmm na la; dëgërël sa bopp, waaw, dëgërël sa bopp. Bi mu ma waxee, ma am doole, ma ne: Na sama sang wax, ndax yaa ma dëgëräl.”” Mąggaayu ndamlu Yàlla mi feeñaloon Daniyel mągg lool ba manuloon a muñ gis ko. Noonu yebalkat bi jóge asamaan denc leerug sa kanam te feeñu ci yonent bi ni “ku mel ni niroowu doomu nit yi.” Ci sa kàttanu Yàlla la dooleeloon nit ku sell te am ngëm moomu, ngir mu dëgg yégle bi Yàlla yónnee ci moom.

« Daniyel dafa doon na ci Kaw Képp Ku Kawe bi. Dundu gu yàgg gi mu dund, feesoon na ak jëf yu tedd yu liggéey ngir Boroomam. Sellug jikkoom ak takku gu yënguwoowul ci kóllëreem, kenn mënu leen a tollu ludul suufeelug xolam ak réccu-gémmiñam kanam Yàlla.

Nu dellu wax ne, Dundu Daniyel mooy misaal bu waxee ci xel Yàlla ngir sellalug dëgg.»
Review and Herald, 8 Fewriye 1881.

Liiir Danyeel ci ay doxalin fukki at ak benn bi, dafay tegtal nit Yàlla yi ci fan yu mujj yi, ñoom ñi mel ni Danyeel ak Yowaana, di xam Peeñug Yeesu Kirist. Caabi ji ñuy teg Danyeel ci jaar-jaaru waxi dëgg yu sell yi, fu nekk ay doxalinam, mooy ne nekkoon na ci naqar, te Misaayel yónnee nañu ko ci njeexital ñaar-fukk ak benn fan yi. Ci saar bu njëkk bi, Danyeel bind na ne amoon na xam-xam ci ñaari gis-gis yi ci waxi dëgg yi, biy biir ak biy bitim-réew. Bala ñaar-fukk ak benn fan yi, Danyeel amoon na xam-xam bu matul ci ñaari gis-gis yi, waaye ak firndeelug Jibiril, Danyeel dëgg na bu baax “mbir mi” ak “gis-gis bi” ni ay peeñ yu wuute.

“Bi jamono ji jegewoon ngir jeexug njaamug juróom-ñaar fukk at yi, xelum Dañeel dafa yàqu lool ci kàddug yonent Yeremi. Mu gis ne waxtu wi jot na ngir Yàlla delloo jëfandikoo askanam ju Tànn ji beneen nattu; te ak koor, suufel bopp, ak ñaan, mu ñaanoon Yàllay Asamaan ci turu Israyil, ci baat yii: ‘Éy Boroom bi, Yàlla bu mągg te ragal lu baax, di sàmm kóllère ak yërmande ngir ñi ko bëgg ak ñi di sàmm ay ndigalam’; nun bàkkaar nanu, def na nu lu bon, jëf na nu lu ñaaw, te weddi na nu, ba noppi dëddu sunuy sàrt ak sa àtte yi; te itam dégg nu sa surga yi di yonent, ñi waxoon ci sa tur sunuy buur, sunuy kilifa, sunuy baay yi, ak mbooloom askanu réew mi.”

“Seetleen baat yii. Daniel yëguluwul sa bopp ci kanam Boroom bi ne mooy ku takku ci ngëmam. Fala mu wax ne moom la set te sell, dafay boole boppam ak ñi baree bàkkaar ci Israayil. Xam-xam bi Yàlla mayoon ko moo gëna kawe xam-xamu boroom xam-xami àddina si, ni leeru jant bi di leer ci asamaan ci diggante bëccëg bi gëna lëndëm ndaw gën a leer ci biddiw bu gën a néew doole. Waaye xalaatleen ci ñaan gi gén ci gémmini nit ku Asamaan gërëm loolu. Ci toroxte bu xóot, ak i rangooñ, ak xol bu xar ba damm, dafay ñaanal boppam ak askanam. Dafay ubbi ruuam ci kanam Yàlla, di confess ay yaramam yu bon, te di nangu mąggaayu Boroom bi ak ndamalam.”

“An taxaw ak coono di sàmm ay ñaanam! Mu ngi di gën a jege Yàlla, bu baaxee ba baax. Loxo ngëm bi yéeg na ngir téye digg-dëgg yu dul laatu, yu Kawe gi. Ruumam di xuloo ak metit gu tar. Te am na firnde ne dégg nañu ay ñaanam. Mu ngi yëg ne ndam gi moom la. Bu nu nekkee nit ñi, ñaan ni Daniyel ñaanee, te xuloo ni mu xuloo woon, di toroxal sunuy bakan kanam Yàlla, kon dunu gis tont yu xóot ci sunuy ñaan, ni ñu ko maye Daniyel. Dégluleen ni muy jëfandikoo mbiram ci àttekaayu Asamaan:”

“Yàlla sama Boroom, déggal sa nopp, te dégg; ubbi sa bët yi, te gis sunuy yàqu-yàqu ak dëkk bi ñuy woowe sa tur; ndaxte dunu jébbal sunuy ñaan ci sa kanam ndax sunuy njubte yu bare, waaye ndax sa yërmande yu mag ya. Boroom bi, déggal; Boroom bi, baal; Boroom bi, déglu te def; bu yéexul, ndax say bopp, Yàlla sama Boroom; ndaxte sa dëkk ak sa nit ñi, sa tur lañu tudd. Te bi may wax di ñaan, di wàkk saay sama bàkkaar ak bàkkaaru sama xeet, ... góor ga Gábriyel, ki ma gisoon ci peeñ ma ca njàlbéen ga, biñ ko yónni mu niir gaaw, laal ma ca waxtu saraxu ngoon ga.”

«Bi ñaanu Danyeel di gén, malaaka Jibiriil wàcc bu gaaw jógé ca kër-yooni asamaan ya, ngir wax ko ne déggoo nañu te tontu nañu ko ay ñaanam. Malaaka bu mag bii, sant nañu ko ngir jox

ko xam-xam ak dégg-dégg,—ngir ubbi ci kanamam kumpay jamonoy ëllëg yi. Noonu, bi muy wut bu dégg ci ngëm ngir xam te dégg dégg gi, yóbbu nañu Danyeel ci bokk-goo ak ndaw ndigalu Asamaan.»

“Nit ku Yàlla ga doon ñaanul ngir am xew-xewu xol bu neex rekk, waaye ngir xam coobare Yàlla. Te bëgg-bëggam ci xam-xam boobu nekkoonul ngir boppam rekk, waaye ngir askanam. Diis bu mag bi mu yore nekkoon na ci Israyil, ñoom ñi nekkoonul, ci njàngale gu gëna wër, di sàmm yoonu Yàlla. Mu nangu ne ay musibaam yépp dal na ci seen kaw ndax seeni moytu yoon woowu sell. Mu nee: ‘Nun bàkkaar nanu, def lu bon.... Ndax sunuy bàkkaar ak sunuy ñaawteefi sunuy baay, Yerusalem ak sa askan soppeeku nañu ay rusloo ci ñépp ñi nekk wu ñu wër.’ Ñoom dañoo ñàkk seen melokaan gu sell, gu leen moomoon ci seen nekk askanu Yàlla ju mu tànn. ‘Léegi nag, Yow sunu Yàlla, déggal ñaanu sa jaam ak ay ñaaneem, te nga leerloo sa kanam ci sa njëgalu ndaje mi nekk tàkk.’ Xolu Daniyel dellu ak bëgg-bëgg bu tar ci kër Yàlla gu tasaaroo ga. Mu xam ne njariñam man na dellusi rekk bu Israyil tuubee ci seeni moytu yoonu Yàlla, ba suufee ku, tey sàcc ak dégg.

“Ci tontu wóoroom, Daniel jotul woon rekk leer ak dégg gi moom ak ay nitam gën a soxla, waaye itam mu jot gis-gis bu mag ci mbir yu réy yu ëllëg yi, ba ca ngëneelug Fàttalikat àddina bi. Ñi di wax ne ñoo santifiseer, fekk amuñu bëgg-bëgg seet Mbind mi, mbaa ñaan ak Yàlla ak njàqare ngir am xam-xam bu gën a leer ci dégg Biibël bi, xamuñu li santifike bu dégg di.”

«Ñi gëm ci xol Kàddug Yàlla ñépp dinañu xif te mar ngir xam coobareem. Yàlla mooy Boroom dégg. Moom lay leeral xel mu lëndëm, te di may xelu nit doole ngir man a jàpp te xam dégg yi mu wone.»

“Danyeel waxoon na ak Yàlla. Asamaan ubbiwoon na ci kanamam. Waaye manggal yi kañsaree ko, ñëw nañu gannaaw toroxal bopp ak seet gu dégg te tar. Moom dafauloon xalaat, ni ñu bare xalaatee tey, ne sax du am solo lu nu gëm, bu fekke rekk ne nit ku jub lañu te bëgg Yeesu. Bëgg-bëgg dégg ci Yeesu dina jur laaj bu gën a xoot te tar ngir xam li mooy dégg. Kirist ñaanoon na ngir ay taalibeem sellal leen ci dégg gi. Ku yàggul te tàggat ngir wut dégg ci njàqare ak ci ñaan, dees na ko bàyyi mu nangu ay réer yu war a neexul, te yu dina yàq ruuam.”

“Ca jamono ya ciibiru Gàbriyel, yonent bi Danyeel mēnu woon a jootaat ndigal yu gëna yokku; waaye ay at gannaaw loolu, ndax bëgg a xam lu gëna ëpp ci mbir yi ñu ko xamalagul ba noppi, mu dellu teg boppam ci wut leer ak xel mu rafet ci Yàlla. ‘Ca fan yooyu man Danyeel daan naa jooy ñetti ayu-bés yu mat. Duma lekk mburu mu neex, yàpp walla biiñ duggul ci sama gémmin, te it dama bañ a diw sama bopp benn yoon.... Noonu ma yékkati sama bët, xool, te gis góor gu sol yére wu linu, te kuñam yi dañoo takk wurus wu rafet wu Ufaas. Yaramam mel ni beril, kanamam ne mel ni melow leer gu mel ni xët, bëtam yi mel ni lamp yu safara, loxoom ak tànkam yi mel ni xonq xañse bu ñu wecc, te baatam mel ni baatu mbooloo mu bare.”

“Doomul Yàlla ci boppam moo feeñu woon Daniyeel. Melokaan bii dafa yem ak bi Yowaana jotee woon ba Kirist feeñu ko ca dunu Patmos. Sunu Boroom léegi ñëw na ak beneen ndawul asamaan ngir jàngal Daniyeel li di am ci fan yu mujj yi. Xam-xam bii dees na ko jox Daniyeel, te bind ko ko ci li xel mu sell solal, ngir nun ñi mujjug àddina ji dikkal.” Review and Herald, February 8, 1881.

Tekki gi Gàbriyeel, “ndaw ndigal bu asamaan yónni,” doon indil Dañeel, mooy matal tekki gi mu tàmbalee jox Dañeel ci saar bi juróom-ñeent. Yoonu “rëdd ci kaw rëdd” laaj na nu yamale tekki ak xaaalis yi ci saar yu juróom-ñeent ak fukk, ñoom-ñaar bennoon, ngir nu man a séddale xarnu kàddug yonent bi ni mu ware. Ci tekki boobu la gis-gis yi ci dexe Ulai ak dexe Hiddekel bakk benn.

Daaniyel dafa xam ci téerey Yermiya ak Muus ne goreel gi Yàlla jagleel ay nitam mi ngi ci wet. Ci loolu, Daaniyel dafay tegtal nit ñi Yàlla ci mujjug jamono, ñiy xam ne goreel gu mujj gi Yàlla jagleel ay nitam mi ngi ci wet. Nit ñoonu ci mujjug jamono dinañu xam ne tas nañu leen ci ruuh, ni ko Daaniyel tegtalee, mi ñu tasoon ba dugg ci jaamug njaayum juróom-ñaar-fukk at yi ci Babilon. Noonu dinañu xam it ne ñoom, ni Daaniyel, war nañu wone tontu bi seen xaaalis tasaaroo mën a am te méngook paj gi ñu tegtale ci “juróom-ñaar-fukk yoon,” ci Sarwiiga Lewiit saare ñaar-fukk ak juróom-benn.

Bu ciir bu woyof gu suufel, bi Daniel di ko teewal, te di li ñu laaj ci paj gi ñu wone ci Lewe 26, feeñee ci fan yu mujj yi, askanu Yàlla ci fan yu mujj yi dinañu nekk woon ci jooy ngir ab jamono ju xamne buñu ko tëral. Jamonoo jooju moo di jeex bu Mikaayel, malaakam mag ma, wàccee.

Dina nu war a ngi tambali jàngale bii ci mbind mi di ñëw.

Te ngeen dee rey ci biir xeeti ñi dul Yàlla, te suuf si ci seen noon dina leen lekk ba noppi. Ñi des ci yéen dinañu wàññiku te wéy ci seen bàkkaar ci suufi seen noon; te itam ci bàkkaar seen maam ya lañuy wéy ak ñoom. Bu ñu waxee seeni bàkkaar ak bàkkaar seeni maam, ak seeni tooñ yi ñu ma tooñee, te neenaat it ñu doxoon nañu ci lu ma weddi; te man itam ma doxoon na ci lu leen weddi, ba jébbal leen ci suufu seen noon; su fekkee xol yu leen ñàkk ngaññale, daldi toroxlu, te ñu nangu mbugalu seeni bàkkaar: kon dinaa fàttaliku sama kóllère ak Yakub, te sama kóllère ak Isaaxa itam, te sama kóllère ak Ibraayma dinaa ko fàttaliku; te dinaa fàttaliku suuf si. Suuf si itam dinañu ko bàyyi, te dina bég ci ay noflaayam, bi mu nekkee réer te kenn nekkul ci biiram; te ñoom dinañu nangu mbugalu seeni bàkkaar, ndax, waaw ndaxte, dañu xeeb sama àtte yi, te seen xol sib na sama dogal yi. Waaye lépp loolu nag, su ñu nekkee ci suufu seen noon, duma leen weddi mbaa sib leen, ba rey leen yàgg ba noppi, di yàq sama kóllère ak ñoom; ndaxte man maa di Aji Sax ji seen Yàlla. Waaye ndax ñoom dinaa fàttaliku kóllèreg seeni maam, ñi ma génne woon réewum Misra ci kanamu xeeti ñi dul Yàlla, ngir ma nekk seen Yàlla: man maa di Aji Sax ji. Lewiit 26:38–45.